

AVISA Grenseland

NR. 2 • MARS 2015

Våren er i anmarsj!

Når våren viser seg fra sin beste side, er Ørjefossen et vakkert skue. Etter en lang vinter går vi lysere og varmere tider i møte. Det gjør oss alle lettere til sinns. Vi har mye å glede oss til i 2015.

MARKER

Marker

Innbyggere: 3.613
Areal: 413 km²
Kommunesenter: Ørje
Ordfører: Kjersti Nythe Nilsen (A)

Spennende år for Marker

Mye tyder på at 2015 kommer til å bli et svært spennende år for Marker kommune. Stikkord er økonomi, reform og valg. Kommunen står overfor store utfordringer. Evnen til å takle den skrantende økonomien og prosessen rundt kommunereformen vil ha innvirkning på det tredje punktet: kommunevalget.

Kommunens svake økonomi legger kutvilsomt en demper på stemningen. Målbevisst jobbing og fornuftige tiltak er medisin som må til. Ordfører Kjersti Nythe Nilsen sier at hele kommunen må gjennomgå noe. Innsparinger er viktig på kort sikt, men økte inntekter på lang sikt er vel så vik-

tig. Begge deler må til. Det er imidlertid viktig at kommunen ikke «sparer seg til fant». Mangeårig satsing på ungdom må videreføres, for det vil om noen år bety tilflytting til kommunen og dermed økte skatteinntekter. Gode tjenestetilbud og spennende kultur har gjort Marker til en god kommune å bo i. Fremover må det satses på å få flere skattebetalere til å bosette seg i Marker. Da må kommunen gjøre seg enda mer attraktiv – ikke spare seg til det motsatte.

Marker vil helst være egen kommune, men regjeringen skal gjennomføre en kommunereform. Forberedelsene i Marker er godt i gang, og det er betryggende å se at

kommunen tar innbyggerne med i prosessen. Ingen vet hva det hele ender opp med. Alternativene er flere. Blant annet har det vært ymtet frempå med én storkommune i Indre Østfold, med Askim som selvutnevnt «hovedstad». Etter å ha hørt Askim-ordfører Tor Hals på NRK Østfold nylig, er det bare å håpe at så ikke skjer. Hals fortalte i klartekst at Askim har fokus i retning Follo og Oslo. Han vil gjerne legge Spydeberg og Hobøl under sine vinger. Det som skjer i «bakgården» (les: øst for Askim) er lite interessant. Både Marker og Eidsberg bør merke seg den uttalelsen.

Alejandro Fuentes kommer til Marker.

Ungdomsturné til Marker

Organisasjonen MOT besøker Marker med sin Norgesturné onsdag 11. mars. MOT skal besøke over 22.000 ungdommer i 55 «Lokalsamfunn med MOT».

– Vi gleder oss til å møte ildsjelene og ungdommene i Marker og håper at de får en fantastisk opplevelse. Vi håper også at lærere og andre voksne blir inspirert til å skape et enda varmere og tryggere samfunn, sier turnéleder Tore Sandnes.

MOT-ambassadør Alejandro Fuentes spiller på konserten. Fuentes er for tiden aktuell med sin nye hit «Rå».

I tillegg til konserten skal MOT gjennomføre et faglig opplegg med årsmøte og lærerforedrag.

Turneen er støttet av Gjensidigestiftelsen.

Kort om MOT

MOT er en holdningsskapende organisasjon som jobber for og med ungdom. MOTs mål er å bidra til robuste ungdommer og trygge ungdomsmiljøer. MOTs resultater viser at det er færre elever som mobbes og mistrives på MOT-skoler.

17 flere markinger

Det er blitt sytten flere markinger det siste året. De siste tallene fra Statistisk Sentralbyrå viser at det nå bor 3.613 mennesker i Marker kommune. Femten av de atten kommunene i Østfold kan vise til økning i folketallet. Kun Aremark og Trøgstad hadde nedgang. Aremark har nå 1.406 innbyggere, to færre enn i fjor. Trøgstad gikk tilbake med tjue og har nå 5.346 innbyggere. I Rømskog er det ingen endring. Der er innbyggertallet fortsatt 672.

I Østfold fylke bor det nå 287.198 mennesker, en økning på 2.236.

Fredrikstad er fylkets største kommune med 78.159 innbyggere. Deretter følger Sarpsborg (54.192), Moss (31.802), Halden (30.328), Askim (15.513), Rygge (15.242) og Eidsberg (11.353).

Selvbetjent bibliotek

Med snorklipping, bløtkake og noen velvalgte ord sørget ordfører Kjersti Nythe Nilsen for at Marker er blitt enda litt mer kulturkommune. For nå er biblioteket mer tilgjengelig enn noen gang.

Ordfører Kjersti Nythe Nilsen klipper snor og erklærer Markers nye selvbetjente bibliotek for åpnet. En stolt biblioteksjef Reni Braarud følger med.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Som tredje kommune i Østfold har Marker fått selvbetjent bibliotek. Dermed er åpnings-tidene seksdoblet! Tidligere har Sarpsborg og Spydeberg innført samme ordning, og det har fungert utmerket.

– Biblioteksjef Reni Braarud er «over seg» av begeistring. Nå kan publikum komme fra tidlig morgen til sene kvelden. De finner selv hva de ønsker av bøker, musikk eller hva det skal være. Ved hjelp av lånekortet er det elektronikken som gjør resten.

– Dette frigjør mye tid for meg, og det betyr blant annet at jeg i langt større grad kan gi faglig hjelp til lånekundene, sier Braarud.

Kulturkommune

– Marker kommune har vært behjelpelig under hele prosessen, sier Reni Braarud. Hun opplyser at innføringen av selvbetjent bibliotek har kostet 450.000 kroner, og det er et spleiselag mellom kommunen og fylkeskommunen.

– Dette er fremtidens måte å drive bibliotek på. Sammen med Brit Haugbro, tidligere biblioteksjef i Spydeberg – nå i Eidsberg – har jeg jobbet for å få det til. Samarbeidet oss imellom har vært viktig.

– Og Brit Haugbro var naturligvis til stede under åpningen i Marker.

– Gratulerer! Dette blir bra. Erfaringene fra Spydeberg tilsier at Marker nå vil få et veldig bra bibliotektilbud, sa hun.

Tidligere biblioteksjef i Spydeberg, nå i Eidsberg, Brit Haugbro (t.h.) overrekker blomster til biblioteksjef Reni Braarud.

Forholdene lå ikke akkurat til rette for isfiske ved Tangen. Foto: Øyvind Ottersen.

Null is – ingen fiskekonkurrans

Ørjes STORE fiskepris ble avlyst for annet år på rad. Synd, men uten is blir det ingen isfiskekonkurrans.

Søndag 22. februar var det strålende vær. Alt lå vel til rette for en flott dag på Rødenessjøen. Men en vesentlig ingrediens manglet – is.

Om det er klimaendringene eller bare værgudenes ihuga motstand mot isfiske som er årsaken – se det skal være usagt.

– Synd at det skulle bli slik i år igjen. For to år siden hadde vi en flott dag på isen. Om vinteren neste år blir som denne, tror jeg vi skal satse på en konkurranse på et av våre mange tjern. Der er isforholdene vesentlig bedre, sier kultursjef Else Marit Svendsen, som har ledet forberedelsene til vinterens store eventyr – som det altså ikke ble noe av.

Byttemarked i Ørje

Har du klær, leker, bøker eller andre artikler du ikke lenger har behov for? I så fall kan bruktbbyttedagen i Ørje lørdag 14. mars være stedet for deg.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

– Det startet med at jeg innså at mange fine klær ikke blir brukt. I stedet for å kaste klærne, tenkte jeg at det sikkert finnes mange som kan ha bruk for dem. Etter hvert oppdaget jeg at det ikke bare gjelder klær. Vi har alle saker og ting som andre vil kunne ha glede av, sier initiativtaker Elisabeth Jensen.

Gymsalen på skolen

Flere andre tente på Elisabeths idé, og derfor ble det bestemt å arrangere en bruktbbyttedag i gymsalen på Marker skole. Det skjer lørdag 14. mars fra klokka 11 til 14.

– Mange sitter med klær som barna har vokst fra. Da kan dette være en fin anledning, sier Elisa-

Elisabeth Jensen og datteren Erle Slevigen (9) viser frem noe av det som blir å finne på bruktbbyttedagen i skolens gymsal 14. mars.

beth Jensen. Hun forteller at flere har meldt sin ankomst til markedet.

– Blant annet kommer ei jente med masse hesteutstyr. En mann dukker opp med bilstereo, Playstation og annet i den sjangeren. Og det blir klær, bøker og mye annet fint.

Må være i orden

– Eneste krav til dem som skal være

med er at «varene» de tilbyr er i orden, og klærne må være rene. Dette er ikke et alternativ til en tur på fylkinga. Poenget er at fine, brukbare ting man ikke trenger skal komme til nytte for andre.

– Jeg håper at riktig mange finner veien til gymsalen denne dagen. Det blir en fin anledning til å treffe folk og kanskje skaffe seg noe nyttig. Og det blir salg av kaffe, brus og boller, sier Elisabeth

Jensen, som håper at tiltaket blir godt tatt imot. Kanskje kan det bli starten på et årlig arrangement.

– Påmelding?

– Det er ikke noe krav, men det er fint om folk sier ifra. Da blir det lettere å beregne hvor mange bord og annet utstyr vi skal finne frem. Målet er at riktig mange kommer, slik at det blir et yrende liv i gymsalen denne dagen.

FOR ET SUNT INNEMILJØ

Forberedt for fremtiden!

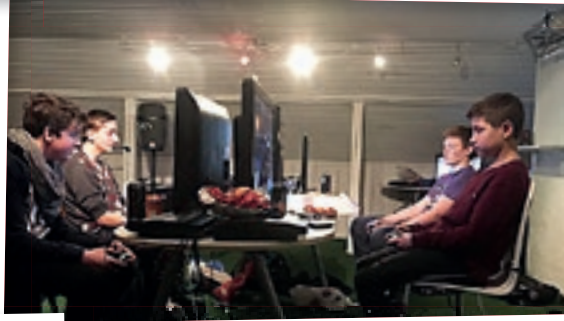
Fremtidens boliger skal bruke mindre energi til oppvarming. Allerede i 2015 kan det bli innført skjerpede regler hvor oppvarmingsbehovet i nye boliger reduseres med over 25% sammenlignet med dagens nivå (TEK 10). For å klare dette vil byggene bli tettere, enda bedre isolert og de vil få bedre vinduer med mindre varmetap. Utviklingen vil fortsette, og i 2020 er målet «0-energihus» som betyr at i løpet av et år produserer en bolig like mye energi som den bruker.

Ren og frisk luft består

Men boliger bygges ikke for å spare energi – men for å bo. Ventilasjon som gir ren og frisk luft innendørs og høy komfort vil bli enda viktigere i fremtiden. Flexit er Norges ledende leverandør av boligventilasjon, og er hele tiden i utvikling for å løse fremtidens utfordringer. Engasjerte og kompetente medarbeidere er en forutsetning for å lykkes, og kanskje kan Flexit være en interessant arbeidsplass for deg når du skal planlegge utdanning eller skal søke nye jobbutfordringer.

www.flexit.no

Marker-ungdommen har nok en gang hatt en spennende vinterferie i regi av Ungdommens Kulturhus. Alt fra inneaktiviteter på «huset» til ski og klatring i Lillehammer-traktene.

Vinterferie på UKH

For åttende gang på rad presenterte Ungdommens Kulturhus (UKH) ei uke fullspekket med spennende aktiviteter. Omlag 130 ungdommer var med på moroa.

ØVIND OTTERSEN, TEKST

– Høstferien og vinterferien er to ferier der vi ser at det er behov for ekstra aktiviteter fordi mange foreldre ikke har fri i disse ukene, sier UKH-leder Lars Johansson.

Kjent og nytt

Ferieaktivitetene på UKH byr på mye kjent og noe nytt. Årets Ung

Aktiv Vinterferie (UAV) besto av følgende aktiviteter:

- Operasjon 4-kanta øyne (LAN/døgning/se film og spille hele natta)
- Filmmaraton (utallige South Park-episoder fra kl. 10-23.)
- Tur til Boda Borg i Karlskoga. Det er et slags «oppgavehus», nokså likt «Fangene på fortet». Styrke, kunnskap, IQ og litt flaks kreves i alle oppgaverommene.

- Villmarkstur med klatring. En full buss med ungdommer dro til Sjusjøen og Lillehammer. Fra torsdag til lørdag var det skigåing, kos og klatring.

Høy hyggefaktor

– Nok en vellykket vinterferie på UKH. Hyggefaktoren var absolutt høy, sier Lars Johansson.
– Vi trenger gode ferietilbud, og det lover vi å fortsette med!

STUDSRUD
MALERMESTER

maling
våtrom
tapetsering
dekor
interiørdesign
flislegging
liftutleie
linoljemaling
antikvarisk
restaurering

1875
Mesterverk i 140 år
2015

Sletta 11, 1870 Ørje. Tlf. 69 81 14 88
E-post: post@studsrud.no

MESTERVERK SIDEN 1875

www.studsrud.no

Det lille ekstra!

La deg friste av våre gode hjemmelagde retter og et stort utvalg gjærbakst og kaker.

Nyt vår frodige og moderne mat i en trivelig og uformell atmosfære.

Ønsker du mat til møter eller arrangementer, kontakt oss for forslag.

NYE ÅPNINGSTIDER:
Mandag–onsdag 10–16
Torsdag–fredag 10–18
Lørdag 10–16

Bakergaarden
Café

Storgata 14, 1870 ØRJE.
Tlf 90 40 25 15
post@sluseporten.no
www.bakergaarden.no
Du finner oss på Facebook

Med norsk flagg og «Ola» malt i ansiktet jublet barnehagebarna av full hals. Det hjalp, for Ola sikret seg en sterk bronsemedalje i Falun.

JUBLET FOR OLA

Heia Ola! Heia Ola! Taktfast lød ropene i Marker rådhus da Ørjes store skihelt Ola Vigen Hattestad sikret seg edelt metall under VM i Falun.

ØVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Ola Vigen Hattestad har vunnet det som vinnes kan i sprint-langrenn. Under VM i Falun ble det riktig nok ikke gull, men Ola tok en imponerende bronsemedalje. Petter Northug klarte han ikke å tukte, men Ola viste solid form. Mett på heder og ære er han åpenbart ikke.

Alle het Ola!

Marker kommune er selvsagt stolt av sin store sønn. Derfor ble det nok en gang invitert til sprintfinaler på storskjerm i rådhuset. Like stappfullt som under OL var det ikke, men mange fant veien til rådhuset. Blant dem en rekke barnehagebarn. De het Ola alle sammen. I hvert fall så det slik ut. Og barna heiet. Med norsk flagg og masse energi heiet de Ola frem til bronse.

Og ute i gangen hadde «hvirvelvinden» Morten Trømborg-Frogner – lokal Rema 1000-kjøpmann – rigget til med gratis frukt til alle. Et populært tiltak som satte en ekstra spiss på de spennende timene frem til VM-bronsen var et faktum.

Gratis frukt til alle. – Skulle bare mangle. Alle må bidra med sitt slik at Marker blir et godt sted å være, sa kjøpmann Morten Trømborg-Frogner (t.v.), her sammen med sin assistent Jørgen Krogstad

Marker
sparebank

Husk at studielånet ligger til forfall på tirsdag

Saldo 3.450,-

Nyhet!
Ny og bedre mobilbank

Mindre bank - mer oversikt

Med mobilbanken har du god oversikt og kontroll, hver eneste dag. Last ned mobilbanken i dag. Like trygt - bare enklere bank.

En alliansebank i **eika.**

Minijubileum for Slåbrock

Slåbrockfestivalen feirer i år et aldri så lite jubileum. Det er femtende gang festivalen blir arrangert. Stedet er Øymark misjonshus, og dagen, eller rettere sagt kvelden, er lørdag 11. april.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Den første Slåbrockfestivalen ble arrangert i 2000. Marker rådhus var stedet de første årene. Så var det noen ganger i Ørjesenteret før Ørje misjonshus de to siste årene har vært arena for festivalen.

En dag

Helt frem til 2013 gikk festivalen over flere dager. Nå har man valgt å konsentrere seg om én dag. Dermed er det mer å regne som en Slåbrock-konsert enn en Slåbrock-festival. Men et godt innarbeidet navn skal man selvsagt vokte seg vel for å tukle med.

Tidligere har en hel komité jobbet med festivalen. Nå er det kun to tilbake, men både Veronica Berger og Espen Kristiansen legger ned et solid stykke arbeid for å holde hjulene i gang. Til glede for store og små som liker god musikk.

– **Kristen profil. Hva innebærer det?**

– Slåbrockfestivalen har hele ti-

den hatt en kristen profil, men her er ingen forkynnelse. Det er kun god musikk, underholdning og en hyggelig kveld for folk i alle aldre. Det er naturligvis et rusfritt arrangement, og da er det heller ingen aldersgrense. Her har vi hatt besøk av alt fra skoleelever til besteforeldre i 80-åra. God musikk fenger alle, sier Veronica og Espen.

I fjor trakk arrangementet omlag hundre besøkende. Målet i år er naturligvis å få enda flere innenfor dørene. Gode artister og hyggelig stemning skal sørge for det.

Humming People

Årets arrangement kan by på to kjente artister og flere lokale størrelser. Humming People har gjestet Slåbrock tidligere. Nå er Oslo/Toten-bandet mer populært enn noen gang. Kjent er også Hans Petter Hammersmark, som imponerte i The Voice i 2012.

– Slåbrockfestivalen har hatt mange fantastiske artister på besøk gjennom årene. Blant andre kan vi

Humming People har hatt stor suksess i inn- og utland de siste årene. Lørdag 11. april står gutta på scenen i Øymark misjonshus når den femtende utgaven av Slåbrock arrangeres. Foto: Henrik Beck.

nevne Maria Solheim, The Electrics, Gaute Ormåsen, Silver, Jostein Has-selgård, Jens Andreas Kleiven, Onkel Tuka, Andreas Meland og Lowestoft.

Årets Slåbrock arrangeres altså 11. april, starter klokka 20 og varer «så lenge det er liv i leiren».

Veronica Berger og Espen Kristiansen arrangerer Slåbrockfestivalen her i Øymark misjonshus. – Vi håper på langt over hundre besøkende i år.

Hvis

markerhistore, slektsgranskning, gamle bilder, gamle gjenstander, kulturminner, gamle boplasser, stier og veier, gravminner, videofilming, fortellinger om livet før, lokalradio, lokale tidsskrifter, turer i lokalmiljøet, kulturkvelder eller lokalhistoriske kåserier **er noe for deg**, er Marker Historielag midt i blinken.

Vi ønsker oss mange nye medlemmer!

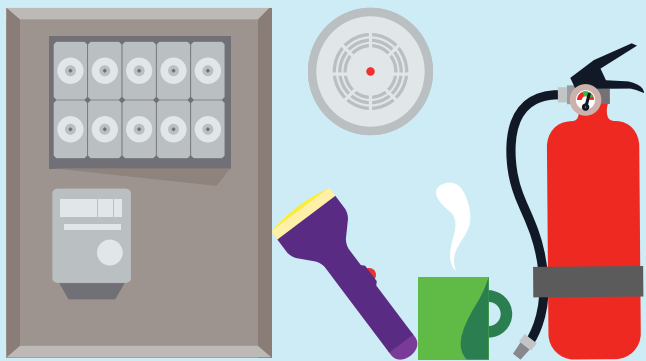
Kontakt: Marit Egeberg Krog, tlf. 932 38 990

E-post: info@marker-historielag.no

Les mer på
marker-historielag.no
eller på Facebook

MARKER HISTORIELAG

God nyhet til deg som er under 35 år og skal forsikre boligen din!

Forsikrer du boligen din hos oss i 2015, spanderer vi sikkerhetspakken vår på deg.

Pakken inneholder:

- el-kontroll, utført av sertifisert montør (forutsetter utbedret og godkjent anlegg)
- brannslukkingsapparat (6 kilo, skum)
- tre seriekoblede røykvarslere med display
- brannteppe
- guidelight (rømningslys, nattlys og lommelykt i ett)
- personlig rådgiver

Tilbudet gjelder våre kontorer i Mysen, Ørje, Hobøl og Rakkestad.

Ring oss på 03100 eller se gjensidige.no/iaa

Gjensidige

A13_0187/01_2015

VI PRODUSERER

kjøkken, bad, garderober, kjøkkenmøbler og bokreoler etter mål og etter ønske. Her kan dere få alt i heltre.

Dere er velkommen hit for å se vår utstilling.

Vi forhandler kvalitetskjøkken fra STRAI i Kristiansand.

www.syversen-snekkeri.no
Sletta, 1870 Ørje
69 81 35 35

Lyst på en skikkelig matbit?

Hos Grensen Kro & Vertshus får du **rimelig, god og real husmannskost** laget av lokale råvarer. Grillretter, kaffe og smørbrød står også på menyen. Har du heller lyst på pizza, har vi en egen avdeling for det.

GRENSEN KRO & VERTSHUS

Velkommen!

Fine muligheter for selskap og møter.
Du finner oss ved E-18 mellom Ørje og svenskegrensa.
Telefon 67 41 41 21

Barna i Grimsby barnehage storkoste seg da de fikk lære om samenes nasjonaldag.

Samisk dag på Grimsby

6. februar er samenes nasjonaldag, ofte også kalt samefolkets dag. I Grimsby barnehage i Rødenes ble dagen markert på en interessant og ikke minst fargerik måte.

ØVVIND OTTERSEN, TEKST
TOVE SKUBBERUD WANG, FOTO

Barnehagen fikk besøk av Turid Bøe Larsen denne dagen. Hun bodde i Finnmark som barn og kjenner godt til samenes kultur. Turid viste fram samenes flagg, sang sanger på samisk og fortalte hvordan det var å gå på skole. Sirkelen i flagget er rød og blå og symboliserer sola og månen.

Samedrakter

Spesielt spennende for barna var det å se alt Turid hadde med seg. Det var dukker med samedrakter, luer i forskjellige størrelser, reinsdyrhorn og votter med mønster likt flagget. Hun viste forskjellen på gutte- og jentekuffer. Hun hadde også med seg skaller og viste fram gresset som var nedi dem.

Barna syntes det var ekstra morsomt å prøve seg på noen samiske ord. Turid sang sanger på samisk, og hun hadde med seg musikk med joik. Hun prøvde å joike, men det er ikke så lett!

Fikk prøve luer

Samlingen var for alle barna på Grimsby, og til slutt fikk alle som hadde lyst lov til å prøve luer og votter.

Turid Bøe Larsen forteller om kufta.

Laura syntes vottene var fine.

Erik hadde fått tak i gevret, og Selma syntes dokka var fin.

Elise og Selma Alice ville gjerne prøve luer.

Kommunen – det er oss

Hvem er egentlig kommunen?

«De der nede – eller oppe – i kommunen», sier vi. Og mener folk på rådhuset eller i annen kommunal virksomhet. Men kommunen – det er oss. I vårt tilfelle, alle som bor i Marker. De om lag **270 kommuneansatte** er til for oss alle.

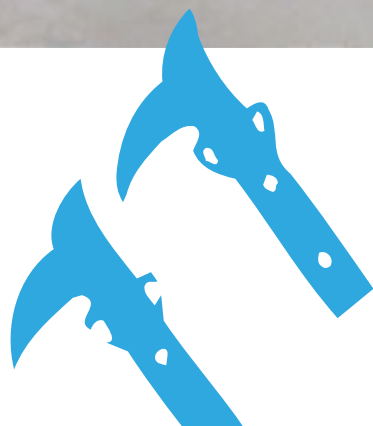
Vi har sett nærmere på noen av kommunens virksomheter. I forrige AG viet vi uteseksjonen og renholderne oppmerksomhet. I denne utgaven presenterer vi brannvesenet.

Brannvesenet gir oss try

Brannmann. Hvem har ikke som liten ønsket å bli brannmann? Fortsatt gir yrket status, og det er ikke så rart. Få samfunnsoppgaver har en så klar profil – et ønske om å redde liv og eiendom. Kort sagt – gi oss alle større trygghet.

Marker brannvesen er et deltidsbrannvesen bestående av 16 personer i tillegg til brannsjefen. Her er brorparten samlet på brannstasjonen på Kilebu. Fra venstre og rundt bilen: Stein Erik Fredriksen, Jens Frøne, brannsjef Reidar Sæther, Olaf Svingen, Linda Heyerdahl, Jan Olsson, Glenn Bye, Tommy Olsen, Kjell Nesset, Øyvind Tveit, Per Arne Sandli, Svend Fosser og Ole Johnny Toverud. Tommy Rambøl, Roger Fredriksen og Jan Gunnar Berger er også med, men var forhindret fra å delta på bildet.

Brannvesenet i Marker er et deltidsbrannvesen underlagt teknisk sektor. Brannsjefen er innkjøpt fra Aremark. Reidar Sæther har tju prosent stilling som brannsjef i Marker. Han er også brannsjef i Aremark. Denne ordningen har fungert siden 2005.

Marker brannvesen består av seksten personer, i tillegg til brannsjefen. Korpset er organisert med beredskapsleder, utrykningsledere og brannmenn på kontrakter der de forplikter seg til å stille opp på kort varsel. Det betyr mobilitet og krav til å bo i forholdsvis kort

avstand fra brannstasjonen på Kilebu.

Sjefen til sjefen

Vi skal ikke gå i detalj på organiseringen, men en liten pussighet er det at brannsjef Reidar Sæther er sjefen til sin egen sjef. Det henger

ggghet

sammen slik: Brannvesenet ledes av brannsjef Reidar Sæther. Under seg har han Stein Erik Fredriksen, som er varabrannsjef og beredskapsleder. Men brannvesenet er underlagt teknisk sektor, og der er Stein Erik Fredriksen øverste sjef. Dermed er også Fredriksen sjefen til sin egen sjef.

Marker brannvesen bedriver selvsagt langt viktigere ting enn organisatoriske pussigheter. Brannvesenet har flere viktige oppgaver. Den viktigste er å slukke brann og dermed redde liv og eiendom. Men forebyggende arbeid er også en prioritert oppgave. Jan Gunnar Berger leder forebyggende avdeling, som blant annet omfatter feiertjenesten. En viktig oppgave, for pipebrann kan få alvorlige konsekvenser. Brannvesenet har også viktige oppgaver i forhold til trafikkulykker, forurensning og problemer knyttet til natur, vær og vind.

Brannvesenet har fire utrykningsledere, som sørger for at noen alltid er på vakt og klar til å organisere en utrykning. De fire er Stein Erik Fredriksen, Jan Gunnar Berger, Kjell Nasset og Jan Olsson. Fem sjåfører går i vaktsystem, og staben teller sju røykdykkere.

Idealisme

Et deltidsbrannvesen som Marker krever en god porsjon idealisme. De som deltar er ansatt i 1,5 prosent stilling og får dessuten godtgjørelse i forhold til antall oppdrag og øvelser. Men noen økonomisk gullgrube er det ikke. Mye baserer seg på interesse og lokalpatriotisme. I bunnen ligger et ønske om å bidra til å skape trygghet i eget lokalsamfunn.

– Vi trenger flere brannfolk i tiden fremover. Akkurat nå er vi i en fase der flere er i ferd med å gå av for aldersgrensen, som for brannvesenet er 64 år. Det er bare å melde seg til tjeneste. Men kravene for å være med er av både fysisk og geografisk art.

Et effektivt brannvesen krever rask utrykningstid. Derfor kan man ikke bo mer enn fem minutter unna brannstasjonen, sier brannsjef Sæther, som gjerne ser at flere damer kommer inn i korpset. I dag er kun en dame med, Linda Heyerdahl.

– Vi har et krav om maksimal responstid på ti minutter til sykehjemmet, sier Sæther, som benytter anledningen til å skryte litt:

– Undersøkelser viser at Marker brannvesen er blant de flinkeste i indre Østfold.

Marker brannvesen har et nært samarbeid med nabokommunene.

– I avtalen har vi to timers gratis bistand. Spesielt nær samarbeid har vi med Eidsberg, men også andre kommuner, inkludert Årjäng, får vi hjelp fra, eller yter hjelp til.

Ønskeliste

– Er du som brannsjef fornøyd med tingenes tilstand?

– Både ja og nei. Vi har en god stab med flinke og motiverte folk og utstyr som er bortimot godt nok. Noe av utstyret bør oppgraderes. Vi ønsker oss ny brannbil. I dag har vi en Volvo fra 1995, en Dodge fra 1978 og en Mercedes fra 2006. De utfyller hverandre, men alderen begynner å spille inn, og det blir både tungvint og uhensiktsmessig. En moderne brannbil med oppgradert utstyr hadde vært fint for oss. Da hadde vi også fått et sårt tiltrengt klippeutstyr til bruk ved trafikkulykker. En ny og fullt utstyrt brannbil vil koste tre millioner kroner, og jeg vet at det jobbes med saken, sier Sæther.

Statistikk

Brannsjef Sæther fører selvsagt statistikk over virksomheten. Den viser blant annet at den siste dødsbrannen i Marker var i 2007.

– Det er heldigvis ikke mange branner med slik tragisk utgang. Men det skjer. Vår oppgave er å sørge for at konsekvensene av en brann blir minst mulig, sier han.

Sæthers statistikk for de siste ti årene viser at det årlig i Marker har vært 1,8 skogbranner, 1,7 gress- og krattbranner, 1,7 bilbranner, 3,2 pipebranner og 5,1 trafikkulykker.

Våren er like rundt hjørnet

Det er en herlig årstid vi går inn i nå! Ikke bare er våren lengre og lysere dager, den er også høysesong for mange små og store arrangementer.

Her på Solstrand gjør vi det enkelt for deg: Du inviterer gjestene, vi stiller med god mat, flotte lokaler og herlige uteområder. Til alle anledninger.

Husk å bestille i god tid!

www.solstrand-terrasse.no

Telefon 69 81 21 37. E-post: firmapost@solstrand-terrasse.no

Liljer og stemor!

Påskeliljer

9 cm potte **kr 15** pr. stk. – **8 stk. kr 100**

12 cm potte **kr 30** pr. stk. – **4 stk. kr 100**

Liljer i planteskål

17 cm **kr 49** pr. stk.

Liljer og stemor i planteskål

23 cm **kr 99** pr. stk.

ALT INNEN
BINDERI

Åpningstider:

Mandag–fredag 10–17. Torsdag 10–18. Lørdag 10–14

Eggen Gartneri

AVD. ØRJE
Tlf. 45 06 17 90

Det begynner å bli en stund siden, men minnene og opplevelsene var så sterke at det ikke spiller noen verdens rolle. I oktober dro et reisefølge på **24 fra Marker til Peru**. Her er litt av det de opplevde.

Fargerikt på markedet i Písaq.

Hele reisefølget samlet i Andesfjellene i Peru.

Marker Sparebank har i flere år arrangert populære leserturer. I fjor høst slo man til med en tur til Peru i Sør-Amerika. Sammen med Norsk Tur hadde man lagt opp til en spennende tur med besøk i hovedstaden Lima, besøk i verdenskjente Machu Pichu og ikke minst på Titicacasjøen i Andesfjellene.

– En fantastisk tur, og alle deltakerne fikk flotte minner for livet, sier Steinar Lervik i Marker Sparebank. Han var med som en av reiselederne.

Lang reise

Turen startet 23. oktober. Fra Ørje til Gardermoen og derfra til Lima, via Amsterdam. I Lima, med sine ti millioner innbyggere, fikk markingene se store kontraster. Fra moderne storby til fattigkvarter vi sjelden ser maken til.

Med innenriksfly dro reisefølget til inkaenes hovedstad Cusco. Derfra gikk turen til inkaenes hellige dal. De neste dagene bød på store opplevelser i Urubambadalen, markedet i Písaq, inkabyen Ollantaytambo og selvsagt verdenskjente Machu Pichu. Dit kom man etter en spektakulær togtur.

Kon Tiki

Titicacasjøen er en opplevelse i seg selv. Markingene fikk anledning til å besøke noen av de mange flytende landsbyene bygget på sivøyer i sjøen. Senere ble også Callao besøkt. Det er havnen der Thor Heyerdahl bygget og sjøsatte Kon Tiki.

Stappfulle av minner om store opplevelser var reisefølget tilbake i Ørje 2. november.

Fra Marker til

Thor Johan Moen (bak) og Arnt Einar Øistad går i land på en sivøy i Titicacasjøen.

Machu Pichu

En fantastisk opplevelse å besøke Machu Pichu.

Små og store landsbyer er bygget på flytende sivøyer i Titicacasjøen.

Eileen Engebretsen bor på Lihammeren. Den amerikanske sopranen har en imponerende sangkarriere å vise til. 9. april står hun på scenen i Marker rådhus. – Jeg gleder meg til å synge på hjemmebane, sier hun.

Klassisk i rådhuset

Torsdag 9. april får markingingene en unik mulighet til å høre klassisk musikk av meget høy klasse. To artister med hver sin imponerende CV står på scenen i Marker rådhus.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Sopran Eileen Engebretsen og mesterpianist Sonja Radojkovic skal sørge for å gi publikum en kveld de sent vil glemme. På programmet står klassisk, romantisk musikk med duft av vår.

På hjemmebane

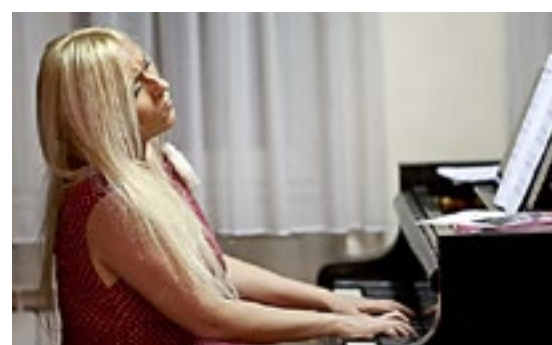
For Eileen Engebretsen blir konserten helt spesiell. Hun nærmest debutterer på hjemmebane. Den amerikanske sangeren fra Michigan har nemlig giftet seg med en Ørje-ker og slått seg til på Lihammeren. Riktignok hadde hun to kirkekonsserter i fjor, i Ørje kirke og i Rømskog, men dette blir litt annerledes og forhåpentligvis for et langt større publikum.

– Med to små barn har det vært litt rolig rundt min sangkarriere, men nå ønsker jeg å ta opp igjen sangen på et høyt nivå. Det skal bli spennende å synge på mitt nye hjemsted, sier hun. Med seg har Eileen den serbiske mesterpianisten Sonja Radojkovic, som reiser verden rundt for å holde konsserter.

Programmet

– Hva får publikum høre i rådhuset?

– Programmet er ikke helt fastsatt, men det vil omfatte flere kjente sanger av Halfdan Kjerulf, blant annet «Ingrids vise» og «Søvnen». Det blir Beethoven, «32 variations in c minor», og Antonín Dvóřaks «Rusalkas sang til månen», Mendelssohns «Serious variations» og Chopins «Scherzo, b minor». Dessuten skal vi fremføre sanger fra kjente musikaler: «Oh what a beautiful morning» (Oklahoma!), «My favorite things» (The Sound of Music) og «Memory» (Cats). Konserten avsluttes med «O mio babbino caro» av Giacomo Puccini.

Den serbiske mesterpianisten Sonja Radojkovic blir å høre i rådhuset 9. april.

**VELKOMMEN
TIL EN HYGGELIG
HANDEL!**

REMA 1000 ØRJE

**STORT UTVALG I GRØNNSAKER
OG FRISK FRUKT!**

Åpningstider: Hverdager 8–22. Lørdager 8–20
Ikke spar på kosen – spar penger!

REMA 1000

Havass Skog

Er du skogeier?

Vi kan

- tømmerdrift og tynning
- planting og ungskogpleie
- gi gode råd om skogforvaltning

Kontakt oss for en prat om skog og tømmer:

Havass Skog, Storgt. 55, 1870 Ørje

Tlf. 69 81 27 00, firmapost@havass.skog.no

Skogeierne langs Haldenvassdraget

NTS

Nordisk Tollservice & Spedisjon Ørje AS

Vi hjelper bedrifter og privatpersoner
med rask og nøyaktig fortolling ved eksport og import

Personlig og rask service.
Du finner oss ved E18 og Ørje tollsted,
like ved det store parkeringsarealet

Mandag–torsdag 07.30–21.00
Fredag 07.30–19.00

Tlf. +47 69 81 12 22 / +47 978 82 557
Utenom kontortid: +47 978 82 557

Fax: +47 69 81 12 23
E-post: orje@tollservice.no

Matteus 2. kap. 18. vers: «Rop ble hørt i Rama, gråt og høyløst klage.» Det er ikke for å spre blasfemi at skriftstedet siteres. Innholdets alvor taler for seg. Israelittenes liv og levnet gjennom århundrene avslører de dystreste historiske hendelser.

Stormkast og løstømmer i Rødenessjøen

EILIF MOSBÆK, TEKST

Uttrykket ramaskrik er dog i dag et folkelig uttrykk og må forstås som et ganske spesielt rop av mer generell karakter. Historien som her skal berettes inkluderer også et rop knyttet til en hendelse av dramatisk karakter, om enn av den mer prosaiske sorten, som tross alt endte godt.

Tore Paulsen-Næss

Opp gjennom årene har en spesiell beretning om båtliv, tømmertrafikk og slusing i nedre del av Rødenessjøen versert i ulike former. En stamme i hendelsesforløpet har dog vært gjenkjennbar.

For å få bekreftet at noe av et visst alvor virkelig hadde hendt, ble kontakt etablert med Haldenvassdragets grand old man, Tore Paulsen-Næss i Halden. Etter flere slike kontakter omkring ulike temaer, vet man at når svar innløper, er de vannfaste.

Paulsen-Næss åpnet Fløtningsforeningens årsberetning for 1950–59 og gjorde opphold for avsnittet «Fløtningsforholdene». Fløtningsfullmektig Gunnar Ahlsen, på den tid bosatt med sin familie i Slusemesterboligen ved Ørje Sluser, var rapportør:

I hovedvassdraget begynte mosingen 23. mai (1955) og var de fleste steder ferdig i slutten av oktober. Men enkelte arbeider, som samling av bilbunter, reparasjon og ommosing etter storm, strakk seg helt til slutten av november, delvis også ut i desember.

6. november 1955 skriver Ahlsen:

Ved en storm for ca. 3 uker siden ble en (tømmer-) flåte slått i stykker ved Slupstad. Jeg har satt på moseflag til å sanke i Rødenessjøen så vi kan få skillet og moset dette før vi legger opp moseapparatet.

I sluttrapporten, datert 8. februar 1956, noterer fullmektigen:

I november hadde vi to kraftige stormer. Første gang slet D/S «Fems» flåte seg, som var lagt inn for helgen ovenfor Slupstad. Flåten drev inn i Slupstadviken hvor den oppløstes og 2–3 moser måtte ommoses. I slutten av november fikk en ny og nå enda kraftigere storm som gjorde stor skade. Ved Kroksund slet 16 buntmoser seg opp og havnet på Østenby-landet. 5–6 bunter måtte moses om.

I Ysterudvika slet 140! moser seg og drev ned til kanalen (uthevet av skribenten). En stor del av mosene delte seg i halvmoser, og 15 moser måtte helt ommoses. Dessuten måtte hele flåten omlegges mose for mose. Ved Strømsfoss slet ca. 120 moser seg og drev ned til Lundsøya (Fangeøya). Her var ingenting gått i stykker. Derimot måtte flåten omlegges.

D/S «Fem»

Selvsagt har Paulsen-Næss fått med seg D/S «Fem»s mannskap i 1955: Skipper Johannes

D/S «Fem» i Gjeddevik i Rødenes, like syd for Skirfoss. Foto: Aug. Paulsen-Næss

Gjersengen, maskinist Arvid Olsen og båtsmann Johan Johansen (Gysbu).

D/S «Fem» er en ærlig sang verd. I årene 1890/91 engasjerer eierne av Gysubanen seg i båtbygging. De var allerede eiere av D/S «Duen», som både hadde tjent som slepebåt og passasjerbåt mellom Ørje og Otteid.

Området mellom Tangen og Bombrua i Tistedal ble valgt som byggeplass. Et karakteristisk skrog av tre på jernspant inneholdt ferdigtjente «Duen»s kjele og maskin. D/S «Duen» var et realt Øymark-skipsbygg. Bonde, mekaniker og smed August Åsmundrud og broder Jens sto for konstruksjon og bygging.

I 1929 overtok J. B. Skolleborg eierskapet av «Fem», og i 1935 selger han den til Haldenvassdragets Fellesfløtning. Den inngår i selskapets armada som tømmerfleper med diverse ombygginger og utskiftninger fram til 1959.

I 1961 selges «Fem» til skraphandler Trygve Eikeli, som hugger båten ved Fløtningsforeningens verksted på Ørje. Maskinen ble tatt ut av fartøyet og donert til Norsk Sjøfartsmuseum på Bygdøy i Oslo (i dag Norsk Maritimt Museum). Skroget ble deretter fylt med jernskrot og senket mellom Ysterudviken Teglværk og Ysterudbråten i Rødenessjøen. Det ble lokalisert i 1997 ved dykking, og det ble konstatert at båten var totalvrak. Synd med et slikt endelikt idet båten var i tipp topp stand etter total fornyelse av trehud i 1954.

Skipperne

Vi summerer raskt opp de forskjellige skipperne fra sjøsetting i 1891. Gabriel Gabrielsen (Haugebyholtet i Aremark) førte skuta fram til og med 1916. Sønnen Hans overtok i 1917 og er skipsfører til 1944. I krigsårene har «Fem» forskjellige førere tilknyttet Fløtningsforeningens verksted på Ørje.

Profiltegning av DS «Fem» av Pål Ulsteen.

Blant Dammyr-familiens mange lokale sjøfolk overtas nå rattet av Ivar fra Strømsfoss fram til 1950. Sluttetappen i D/S «Fems» historie ble overlatt til Johannes Gjersengen fra Skodsberg i Aremark 1950–59.

Allmektig slusemester

Vi skal følge en versjon av fortellingen som florerte blant fløtere og slusemannskaper i og omkring Ørje. Forannevnte skute med mannskap var blant aktørene mens stormen raste. I sluseområdet fant vi den allmektige slusemester Thoralf Jensen og hans veltrimmede mannskap, med blant andre Einar Melleby.

Siste akt i denne tømmertransportetappen ble en høyt besunget episode i årene som fulgte. Ja, den lever for så vidt i engere kretser i det nye årtusen.

Vi har de seneste årene blitt kjent og enkelte steder konfrontert med kuling, storm og orkaner, tilsynelatende økende, både nasjonalt og over den ganske klode. Flere av dem med fryktinngytende resultater.

Demonisk

Vår beretning skildrer, tross en påfølgende strevsom oppgave, et ganske harmløst utfall. Øyeblikkene derimot må ha fortont seg demoniske.

Johannes Gjersengen med mannskap hadde gjennom tiltagende nordavind og økende bølgehøyde brakt med seg en mosemaskin. Denne skulle etter endt sesongoppdrag plasseres i isfritt vann syd i vassdraget. Dagene nå i november innbød ikke til farefullt arbeid i mørket. De korte dagslystimen måtte utnyttes maksimalt. Men midt på denne dagen raste en sterk vind opp til full storm.

Gode sjømenn som de var, hadde de første sjømilene fra Kroksund, ut og forbi Tjuvholmen, forløpt eksemplarisk. Med 5,5 sjømil nesten snorrett sydover, fungerte mosemaskinen nærmest som et seil bak båten. Et enormt vindfang som raskt krevde alt av tilegnet sjømannskap.

Oppdraget var klart; denne sju-åtte meter lange og tre meter høye, uhåndterlige kolossen bygd på pongtonger skulle losses og fortøyes til en kjempemessig tømmerflåte som strakte seg fra Ysterudvika i nord til Ørje sluser.

Denne fortsatt relativt tidlige ettermiddagen var mester Thoralf (vi kalte ham aldri annet enn Torolf) og fløtermannskapet i full sving. Tømmermoser ble som sedvanlig løst ut fra kjempeflåten og brakt inn til slusing, ned og ut i Ørje-elva. Baksing med tømmer og haker i prammer og langs islagte slusekamre var en heller hustrig jobb. Størst tenkelig oppmerksomhet var påkrevet.

Klær og fottøy anno 1950-tall var et kapittel for seg. Vadmel var ypperlig i kulda, men i søkkvåt tilstand ville et fall ut i issørpa bli skjebnesvangert. Fottøyet besto nå etter hvert oftest av gummistøvler. Noen foretrakk lærstøvler. Disse ble smurt inn med fett av ymse slag. Tunge og stive på beina var de i alle fall.

Flyfoto over Ørje på 1950-tallet. Tømmermoser i Rødenessjøen, på vent til slusing, utenfor Neset og Drottevik til høyre i bildet. Likeså utenfor innløpet til kanalen og langs Ørjeberga (den gang innkjørsel riksvei 6 mot Ørje). Ysterudviken Teglverk midt i øvre delen av bildet.

► Kort lunte

Vi iler til med litt personinformasjon om hovedsmannen i området. Slusemester Thoralf forble ungkar gjennom sin stund på jorden. Slusevokterboligen var av den grunn mer enn stor nok som tumleplass. På 1950-tallet holdt han seg med hushjelp, Åse Wold. Hun lærte seg raskt å takle de til dels krakilske utbruddene hans. De var kun utløst av særs kort lunte, men ble raskt konvertert til lutter velvillighet.

Fader Jensen, med trykk på første stavelse, hadde tidligere utført slusemesterjobben. Nå i etterkrigsårene bestyrte sønnen Thoralf jobben med fast hånd. Familien talte i utgangspunkt tretten medlemmer og hadde etter første verdenskrig bebodd slusemesterboligen, før fullmektig Ahlsen. Vårherre selv må vite hvordan de løste den innkvarteringen.

I synshorizonten for slusemannskapene, utenfor Mosebyvika, dukket D/S «Fem» opp! Som en kjempemessig skadeskutt fugl raste den bølge-topper opp og ned med sitt umanøvrerbare slep. I slusene hadde Thoralf nå innsett at videre arbeid var umulig. De hadde sanket inn både tjoreker og lett båter og fått dem i sikkerhet. Noen bak solide lensesperringer, andre inn i øvre slusekammer. Nå gjensto kun å anlite høyere makters samspill slik at fortøyningene til den mega tømmerflåten holdt.

Skrekk og gru!

Skipper Gjersengen med mannskap jobbet fortsatt med relativt god kontroll. Mosemaskinen hadde ikke altfor lang slepewire og lystret foreløpig fartøyets manøvreringer. De siste hundre meterne ned mot moseflåten bestemte skipperen seg for en krapp u-sving, for så med raske bevegelser å frigjøre en nå forhåpentlig slakk wire. Deretter skulle båtsmann gripe wiren og jumpe over på tømmerflåten og kople den der. Han ønsket å holde mosemaskinen mot flåten med baugen på skuta til den var fasttjoret.

Ideen var brukbar, men i disse djevlelike vindkastene en risikosport. U-svingen gikk galant. Båtsmann og tililende maskinist forsøkte med raske bevegelser å frigjøre wiren. Skrekk og gru! Den satt bom fast, strammet opp i den sterke vinden. Nå hadde storseilet – mosemaskinen – startet sin egen forestilling. Den veivet rundt og strammet wiren til en Stradivarius c-streng som nå trakk båten med seg. Kapteinen forlangte full fart forover! Hva skjedde? Hekken på skuta gravde seg ned i sjøen, baugen reiste seg med

minst én meter, og kun snarrådighet berget både mannskap og fartøy.

Med et tigersprang er båtsmannen ved wirefestet på båten, skrikende og med løftet skipsøks. Med en kraftanstrengelse klarte han å hugge wiren over og «Fem» spratt som en kork opp fra dypet.

Domino-effekt

Fra sitt landfeste ved Ysterudvika hundre meter lenger nord startet nå en serie moser å seile ut i Rødenessjøen. Den reneste dominoeffekt ble utløst. Noen av buntene løstes opp, løstømmer kolliderte med hverandre og startet sitt bølgeritt mot en fremrusende «Fem».

I den siste del av åpen sjø finner skipperen en luke, gir det som finnes av dampkraft og skyter som en pil inn i Drottevik, med minst tenkelig klarering av fremstikkende stabbesteiner. Her blir de nå liggende og bivåne hva de senere betegnet som ragnarok.

«Ældri hadde jæ trudd at jæ skulle få se e mose på undersia», sa den ene, men det var just det han gjorde.

Hva med mosemaskinen? Jo, den følte seg nok fri som fuglen og strøk av sted som den reneste alpinist – fra side til side, med kurs mot slusene. Tømmermoser og løstømmer fulgte på i rasende tempo. Det hele var ei heksegryte av opprørt sjø og hel og splintret trelast. Denne åsgårdsreien hadde kurs mot Thoralfs kongerike.

Vår gode og pliktoppfyllende kjernekar ifølge med mannskap har fulgt dramatikken fra orkesterplass på kanalbrua over innløpet til slusene. Et aldri tidligere skuet skrekkszenario raste nå gjennom hodet på slusemesteren. Med angrep på angrep av løstømmer og moser direkte mot sluseportene, hvor lenge ville de klare å stå imot? Som selve rambukken i dette ledet mosemaskinen an.

Skrekkszenario

Med et gjennombrudd til første slusekammer, tvers gjennom dette, mot portrekke nummer to, lå et fossefall på åtte-ti meter forut. Hele Rødenessjøen ville gå mot desimering med flere millioner kubikkmeter og rause ut i Ørje-elva og videre sydover i kanalen.

Strømsfoss ville bli lagt under vann, Tordyvelen, Stenselva med Brekke sluseanlegg og kraftstasjon ville bli bombardert av vannmassene. Hva med Tistedal, fossen og elva nedenfor – og hva med Halden by?

Ikke bare de nærmeste kollegene, men båt-

mannskapet adskillige hundre meter lenger nord fortalte med krav på å bli trodd at det påfølgende brant seg inn i minnet for all tid.

Fra dypet av lungesekken, assistert av et trommestrammet mageskinn, steg et skrik så intenst skingrende at de med solide bibelkunnskaper kun fant sammenligning hos forannevnte Matteus. Selv stormens intense brøl ble overtrumfet av denne overmenneskelige lyden. Slusemesterens langtrukne skrik kulminerte – etter hva de omkringstående uttalte – drøye halvminuttet! Tilbake sto en kalkfarget, utmattet og mager Thoralf, som raskt ble støttet av sine medhjelpere.

Og underet skjedde!

Mosemaskinen, som ledet an i rotteracet et femtitalds meter ovenfor sluseportene, svinger plutselig brått mot siden og kiler seg inn mellom steinkaret for tømmerfortøyningene og den sterkt svingende riksvei 6 (i dag en del av E-18). Her setter den seg bom fast! Første bølge av løstømmer i kjølvannet følger samme kurs et stykke på veien, før de legger seg på tvers og bygger et lensesystem. Dette blir gang på gang splintret av Ursus-kreftene. Splintret tømmer står ende til vær og driver i en stappe mot portene. Nå helt ufarliggjort. Denne bufferen som raskt bygges opp, sperrer effektivt flaskehalsen videre. Katastrofen er avverget!

De skrekkslagne tilskuerne både til lands og til sjøs gjenvinner sakte ansiktsfarge og talens bruk. Til og med vinden ser ut til å ha vært under overnaturlig påvirkning. Den løyet. Vold som sjø faller til ro utover ettermiddag og kveld.

Ahlsens nøkterne beretning har vi friskt i minne: *I Ysterudviken slet 140 moser seg og drev ned til kanalen.*

De hadde saktens nok å foreta seg de følgende ukene fram i mot jul.

Kanskje steg en hverdagens slitters takksigelser og ydmyke aftenbønn opp fra slusevokterboligen denne hustrige novemberkvelden?

Der han slog verden av sit sind, der lukket han sin Jesum ind. (Thomas Kingo/dansk salmedikter)

KILDER:

Tore Paulsen-Næss: Muntlige (vannfaste?) overleveringer fra fløtere og båtmannskaper på 1950- og 1960-tallet.

Aremerk: «Bygd i grenseland»

Markerelevene gjorde en strålende innsats, og publikum lo godt av alle Emils påfunn.

Litt moderne dans var det også plass til.

Fine kostymer, flotte kulisser og gode skuespillerprestasjoner.

Kjempesuksess for Emil

Årets niendeklassinger ved Marker skole gjorde slett ikke skam på dette klassetrinnets mangeårige gode rykte som kulturarbeidere. «Emil i Lønneberget» trakk stappfulle hus i rådhusets storsal.

ØVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Astrid Lindgrens klassiker om «rampegutten» Emil og hans mange påfunn i Katthult er allmannseie. Alle kjenner vi historiene, og alle gleder vi oss over dem. Enten det er på tv, i bokform eller på teater. Således er det en krevende øvelse Marker-elevene bega seg ut på. Her skulle det ikke mange avvik til. For publikum kjente historien fra A til Å. Likevel var ungdommene frei-

dige nok til å legge inn noen lokale «hyss». Som da tyfusen herjet i området, og det i ren panikk ble ropt ut at «det har brutt ut tyfus i Hærland!» Eller da tjenestepiken fikk en stor tannbyll. «Jeg må løpe til Mosebyneset for å fortelle om Linas tannverk!»

Kjempeflinke

La det være sagt med én gang: Det hele ble en kjempesuksess. Her var flinke skuespillere, gode

sangere og ikke minst en meget dyktig gjeng av «bak kulissene»-arbeidere. Både kostymene og kulissene var imponerende flotte, og matgruppa sørget for vått og tørt til både aktører og publikummere. Lys og lyd fungerte utmerket, og regissør Lars Johansson hadde nok en gang hatt en glimrende innvirkning på de mange unge og uerfarne skuespillerne.

Linn Charlotte Klund fra Marker og kjæresten **Paul Lübbe** fra Tyskland er i gang med sitt store eventyr – en jordomseiling i seilbåt. Jevnlig fremover vil AGs lesere få rapporter fra paret.

Ørje-treff i Guatemala

Ørje-folk finnes overalt! Under besøket hos Gustav Braarud i Guatemala dukket venner og slektninger opp. Det var morsomt og ekstra hyggelig når man er langt hjemmefra.

En bursdagsblid Ørje-gjeng koser seg på båttur på Lake Atitlán. Gustav fikk familien og bestekompisen på besøk. Bak fra venstre Gustav Braarud, Øyvind Svendsen Søgaard, Filippa Braarud og Linn Charlotte Klund. Foran Asbjørn-Otto Braarud og Paul Lübbe.

Ved innsjøen Lake Atitlán trivdes vi så godt at dager fort ble til uker, og hadde det ikke vært for oppgavene som ventet oss på båten, kunne uker fort blitt til måneder. I Gustavs landsby hersker en jordnær og avslappa atmosfære som tiltrekker seg nysgjerrige tilreisende av alle slag. Alt fra ektepar på romantisk ferie, via unge og etablerte hippier til backpackere fra alle verdenshjørner som tar turen innom Jaibalito, og overraskende mange velger å slå seg ned her og leve side om side med maya-indianerne. Seilere er det derimot ikke spesielt mange av, selv om den store innsjøen egner seg ypperlig til småtapper. Ikke én eneste seilbåt har vi sett, og foreløpig har passasjerbåtene monopol.

Mye å by på

I tillegg til vulkanparadiset på toppen av fjellene har Guatemala så mangt å by på. Den kolonialistiske byen Antigua har mange flotte bygninger med fantastisk arkitektur og var absolutt verdt et besøk.

En funfact som sikkert er ukjent for mange,

var at La Antigua Guatemala fungerte som hovedstad for samtlige spanske kolonier i Sentral-Amerika fra midten av 1500-tallet og mer enn 200 år framover. I motsetning til de mange andre byene som ble etablert av spanjolene, har Antigua blitt vel ivaretatt og er i dag en av landets største kulturelle perler. Skattene er imidlertid godt gjemt, for tar man seg en spasertur i gatene og besker fasadene, kan det hende forventningene får seg en liten knekk. Bortsett fra grundig malarbeid og generelt bedre stand, skiller ikke husene seg merkbart fra den guatemalske gjennomsnittsbyen, der det meste foregår på gateplan og bygningene som oftest har maks to etasjer.

Så snart man beveger seg innenfor døra får pipa derimot en annen lyd. Her kommer de flotteste bakgårder til syne, som med sine fontener, rosetter og kreative marmoreringer i en skjønn symfoni med roser, eføy, og hibiscus minner om et barokk-paradis. Mens vulkanen borte i horisonten brygger på noe mystifistisk, går livet sin vante gang med hestedrosjer i gatene og stor aktivitet i de fargerike souvenirbodene. Poff!

Mens vi er i Antigua, får vi et innblikk i naturens underjordiske krefter. Det koker over i den aktive vulkanen Fuego, og tett røyk stiger til vers.

Før vi vet ordet av det, er vulkanutbruddet et faktum, og en røyksky stiger opp fra Fuego. Ikke noe alvorlig og slettes ikke uvanlig for denne vulkanen, men tøft å få med seg.

Guatemala City

Fra Antigua dro vi sammen med noen venner videre til Guatemala City, hvor vi ble værende til neste dag. Hovedstaden er inndelt i nitten forskjellige soner, og det er allmenn kunnskap hvilke av dem det er smartere å ferdes i enn andre. Sone 10 og 14–16 går for å være aller tryggest, mens man for all del bør holde seg unna 18 og 19, som er hovedarena for de mest kriminelle gjengene. Om dagen er det ikke like farlig som på nattestid, og kjører man taxi eller bil kan man trygt passere de «forbudte» sonene, som vi således fikk et lite innblikk i.

Ingen av oss ble spesielt begeistra over City'n, som bærer stort preg av skillet mellom fattig og rik. Synet av det sørgelige slumbeltet ved elva var en stor kontrast til de ruvene skyskraperne og shoppingsentrene med merkevarebutikker på rad og rekke i sentrum. Vi bodde i sone 1, et lite steinkast unna byens stolthet og kanskje største attraksjon, presidentpalasset. Selv om fasaden hadde begynt å slå sprekker, var den dusgrønne marmorbygningen fortsatt staselig, likeså den enorme presidentplazaen (torget), som fungerer som et naturlig samlingspunkt for folket ved feiringen av offentlige høytider.

Myldrende kaos

Som latinamerikanske storbyer flest kan Guatemala City beskrives som et myldrende kaos av biler, folk, tuctuc-er, butikker, boder, og – bokstavelig talt – gateselgere. Flere tilbringer nemlig arbeidsdagen sin midt i gata, nærmere bestemt i lyskryssene. Der tilbyr de sine varer og tjenester. Istedenfor å vente utålmodig på grønt lys, kan tida brukes til å få seg en tortilla-lunsj, litt ferdig oppskåret frukt, nøtter, tyggis eller en aldri så liten vindusvask før man eventuelt soter rutene med filmen man kjøpte i forrige kryss! Langt i fra noen ideell arbeidsplass. Og det er fælt å tenke på at de må traske rundt i all eksosen dag ut og dag inn.

Noen ser imidlertid ut til å ha det litt morsommere enn andre, idet de oppfører grasiøse dansenumre mellom bilene, med boomblasteren på full guffe. Men generelt er livet ingen dans på roser for guatemalerne, og de jobber og står på fra tidlig morgen til sene kveld med gjeskeftene sine. Flinke er de, det er det ingen tvil om, og veldig kreative når det gjelder håndverk,

To skorpioner som leker sammen ...

kokkekunst, malerier og ikke minst håndarbeid. Nasjonaldraktene, som mayakvinnene har på seg til hverdags, er dekorert med flotte, fargerike mønstre, som de med god grunn ser ut til å være veldig stolte av.

Skorpioner i dusjen

Tilbake i Jaibalito fikk vi nå flytte inn hos en kamerat av Gustav, siden Vulcano Lodge rett som det var hadde fulle bookingslister. Så vi takka for et fint opphold og tok med pikk-pakket videre opp til huset i lia, der utsikten ikke var mindre upåklagelig, og avokado- og appelsintrærne vokste langs stien. Lenger oppe i skogen skulle det visstnok finnes klapperslanger, men det var ikke noe vi akkurat traktet etter å se. Noen sorte enker hadde vi allerede støtt på, uten at de satte giftklørne i oss. Heldigvis, giften til disse edderkoppene sies å være femten ganger så farlig sammenlignet med et klapperslangebitt. Så en kveld da vi kom hjem til huset, venta det oss besøk. Skal si vi ble overraska da vi møtte på to skorpioner i dusjen! Etter hvert ble det flere uventa visitter fra de åttebeinte leddyra, som viste seg å være noen ganske pinglete lekekamerater. De er kjappe og bakker som regel lynraskt unna hvis de aner fare, og føler de seg direkte trua, skal det mye til før de angriper.

Besøk fra Ørje

I januar dukka det opp flere kjente fjes i landsbyen da Gustav fikk familien og bestekompi-sen på besøk. Asbjørn-Otto Braarud, Filipa Braarud og Øyvind Svendsen Søgaard hadde tatt turen over, og brått var en gjeng Ørje-folk samla langt oppe i den guatemalske fjellheimen.

Verdens tøffeste enøydde piñata! Den henges opp i taket, og ved hjelp av et balltre som går på rundgang er det om å gjøre å dælle løs helt til sukkertøyene strømmer ut.

Til tross for å være det perfekte avslapningssted, kan det i ei lita bygd som Jaibalito fort bli kjedelig, og det blir hva man selv gjør ut av det. En av innbyggerne, Sara, fant på at hun skulle feire 40-årsdagen sin midt ute på innsjøen. Hun dro med seg en hel bunch av venner og kjente på båten hun hadde leid. Det var duket for en ellevill feiring, og rytmene fra det overdimensjonerte anlegget sørger for at toppdekket etter hvert ble forvandla til et dansegulv. På tvers av «Lake'n» bar det, der vi etter en stopp i San Pedro tok fatt på returen, og festen forflytta seg opp på taket. Tak og tak, det bestod hovedsakelig av sprinkler med en drøy kvadratmeters gap imellom, så her fikk man god bruk for klatremus-kunnskapene. Turen ble avslutta med en piñata (en stor, polstra papirfigur med godteri inni) til ære for bursdagsbarnet og Gustav, som nylig hadde fylt år, han også.

Tilbake til båten

Etter en drøy måned på tur var det dags å dra tilbake til Rio Dulce for å se åssen det stod til med «Amanda». Det som venta oss da vi ankom båten, hadde vi aldri «nånsin» kunnet forestilt oss. Treverket var blitt helt grågrønt, og det gikk opp for oss at her hadde muggen tatt fullstendig overhånd! Vegger, pantryinnredning, skap innvendig og utvendig – vi har aldri sett noe lignende og fikk tidenes hakeslepp. I frykt for tyveri hadde vi ikke latt noen luker være åpne, og til tross for tørrsesong hadde det regna masse siden vi dro, noe som hadde gjort sitt til at muggen kunne spire og gro. Klær, bøker og puter var fulle av prikker og omgitt med en gyselig stank. Inne i ovnen så det ikke ut, og en ingefær vi hadde latt være igjen, ligna en liten kosebamse. Det var ikke annet å gjøre enn å kjøpe inn to-tre flasker eddik og starte vaskinga. En storrenjering som skulle pågå fire dager til ende.

Kjent ansikt på mc

Nå så vi fram til besøk og dermed noen pauser fra dugnaden, og en tidlig kveld kom en motorsykkel rullende inn på parkeringsplassen ved elvebredden med et kjent, sotete fjes bak visiret. Det var Øyvind (Svendsen Søgaard), som etter seks-sju timer på veien nå var klar for å hvile ryggen og ta seg en dusj før det ble middag og ankerdram i cockpit.

Neste dag pakka vi sekken og dro avgårde til Finca Paraiso, som virkelig lever opp til navnet sitt. Med et avsidesliggende basseng omringet av en lang parade av vannfall, er dette det herligste badeparadiset du kan tenke deg. Og best av alt – det er helt autentisk. Og ikke nok med det, det mest sensasjonelle er det varme vannet som strømmer ned fra fjellet og sørger for en behagelig, masserende dusj for kropp og sjel. Her i Guatemala er det ikke gitt at det alltid er varmtvann i dusjen, så dette var virkelig en ekstrabonus. Dessuten trengte vi ikke ha dårlig samvittighet for å stå timevis i dusjen.

Ovenfor bassenget ligger noen småkulper med enda varmere vann strømmende ned fjellsiden, og vi var skjønt enige om at noe bedre spa enn dette neppe finnes! Lenger oppe på fjellet ligger den varme kilden som er opphav til herligheten. Dessuten kan man utforske de stilige grottene omkring hvor flaggermusene har funnet seg til rette.

Dagen ble avslutta med konsert på en pub ved elvekanten der det var Paul, med westerngitaren på slep, som stod for underholdninga. Til vill jubel fra en gjeng lokale framførte han rocka toner og oldies, mens de sang med og trampa takta. Artig!

Tysk bursdag

Så snart vi har kommet til bunns i reparasjonene på båten, tar vi turen tilbake til Atitlán igjen, der vi er invitert i et tysk bursdagselskap. Men

Til og med dørene var mugne, en stusselig hjemkomst til båten.

denne gangen har vi lovet oss selv at det bare blir et par-tre dager eller toppen en uke. Etterpå skal vi via bil nemlig utforske mer av det latinamerikanske innlandet, som vi har forelska oss helt i, der indianerruiner og pyramider bare er *noe* av det vi har i vente.

Linn Charlotte og Paul

Gutta boys leker seg i vannspruten fra de varme kildene som holder 38 grader.

MÅNEDENS BLINKSKUDD

Marker Fotoklubb jobber ufortrødent videre. Nå er årsmøte unnagjort og årets andre fotokonkurransse er vel i havn. Finn Wahl fortsetter som formann, mens Dag Krogstad tok storeslem i konkurransen.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

I forbindelse med årsmøtet ble det også arrangert fotokonkurransse. Temaet denne gang var «Nære på». Tretten fargebilder og ni svarthvittbilder deltok. Dag Krogstad ble åpenbart så inspirert av å bli gjenvalgt som sekretær at han like godt vant begge klassene.

Resultatene

Farger:

1) Dag Krogstad, 2) Asbjørn Svenskerud, 2) Sigmund Heed, 2) Gerd Berger, 5) Asbjørn Svenskerud

Svarthvitt:

1) Dag Krogstad, 2) Sigmund Heed, 3) Kåre Dybvik, 3) Odd Volen, 5) Dag Krogstad

Aktivt år

Årsberetningen vitner om at 2014 var et aktivt år i Marker Fotoklubb. Det har vært arrangert «Foto i praksis» ved flere anledninger. Blant annet i Töcksfors Shoppingcenter, på Fredriksten festning i Halden, de øvre slusene i Töcksfors, Smaalenene bru og kunstverket «Bølgen» i Askim og i Gamlebyen i Fredrikstad. I tillegg deltok klubben med en fotoutstilling i Strømsfoss. Det ble vist bilder under Lysvandringen rundt Helgetjern, og klubben fungerte som jury for en fotokonkurransse i Årjängs Fotoklubb. Klubben har også arrangert to fotokurs, med til sammen tjue deltakere.

Valget

Disse skal styre Marker Fotoklubb i 2015:

Formann: Finn Wahl

Sekretær: Dag Krogstad

Kasserer: Thor Kasbo

Styremedlemmer: Sigmund Heed, Gerd Berger og Steinar Størholt

Varamedlem: Jens Gunneng

Valgkomité: Odd Volen, Kåre Dybvik og Gerd Berger.

Dag Krogstads vinnerbilde i farger.

Dag Krogstads vinnerbilde i svarthvitt.

Har voksne MOT?

MOT er et holdningsprogram som alle elevene på Marker ungdomsskole har kjennskap til. Gjennom 14 besøk, fordelt på tre år, lærer elevene hva MOT er. De får kjennskap til enkle verktøy som kan gjøre det enklere for dem å komme gjennom ungdomstiden. De lærer om viktigheten av å ta vare på den de er og det å ta vare på dem rundt seg. De lærer om MOTs tre grunnleggende setninger: MOT til å leve, MOT til å bry seg og MOT til å si nei.

Men er MOT bare for ungdom?

Selvfølgelig ikke! Kanskje det hadde vært lurt om voksne kunne lære litt av ungdommen? Ifølge desember-undersøkelsen (utføres på alle ungdomsskoler som har MOT) har MOT mye å si for hvordan miljøet i klassen og på skolen er. Dette sier noe om at MOT har en effekt!

Vi ønsker selvfølgelig at alle skal føle seg inkludert – ikke bare ungdom på ungdomsskolen. Da trenger også voksne MOT. På sosiale medier dukker det fra tid til annen opp noen som ikke føler seg inkludert. Noen som ikke føler seg sett. Vi har ALLE et ansvar! På foreldremøter, på fotballtreninger, på 17. mai – og i andre settinger der voksne samles.

Ha MOT – bry deg!

MOT-koordinator i Marker
Lars Johansson

Sentrale personer i forbindelse med arbeidet med Norsk Lettmetalls historie. Tor Heen (t.v.), som skriver historien, og bedriftseier Knut Eng. Foto: Siri M. Dalnoki.

Norsk Lettmetalls historie

Norsk Lettmetalls historie skal presenteres i Marker Historielags neste årsskrift. Hovedsakelig vil det bli fokusert på tiden bedriften var på Ørje Brug.

Historielaget skal også presentere Norsk Lettmetall med en utstilling i forbindelse med Slusefestivalen. Da blir også årsskriftet å få kjøpt.

– Historielaget håper at det er noen som «sitter på» gode historier fra den aktuelle tiden. Dessuten finnes det få bilder i arkivet. Vi er svært takknemlige om det finnes bilder vi kan få låne, sier Marit Egeberg Krog i Marker Historielag.

– Når det gjelder produktene som ble laget ved Norsk Lettmetall, har vi fått låne noen, men vi ønsker gjerne flere, sier hun.

Hvis det er noen som har historier eller noe å låne ut til historielaget, ta kontakt med Marit Egeberg Krog, tlf. 69 81 31 47, mobil 932 38 990 eller e-post: maekrog@yahoo.no

Vil ha flere medlemmer

Marker Historielag er en driftig forening med mange spennende aktiviteter. Men i likhet med andre historielag i Norge, sliter man med sviktende rekruttering og høy gjennomsnittsalder.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

– Det ønsker vi å gjøre noe med. Vi håper at riktig mange melder seg inn. Vi kan love spennende aktiviteter i et rikt lokalsamfunn, sier Marit Egeberg Krog i Marker Historielag.

Tradisjonelt er det godt voksne som interesserer seg for lokalhistorie. Men trenden er at også yngre mennesker finner mye interessant i det som har vært. I Marker Historielag har man noe for alle:

- Tirsdagsklubben, for de litt godt voksne.
- Slektsgrenskertreff.
- Fotoregistrering.
- Bygdesamlingen.
- Registrering av kulturminner.
- Merking av gamle boplasser.

- Rydding og merking av gamle stier og veier.
- Registrering av gravminner på kirkegårdene.
- Sending hver fjerde torsdag på Radio 5 - FM 105,7
- Videoopptak og intervju av personer i bygda.
- Turer i lokalmiljøet og «byvandring» i Ørje.
- Kulturkvelder på Kanal-museet.

Utgivelser

– En viktig del av arbeidet hvert år er utgivelsen av årsskriftet Marker og Markerminner fra Tirsdagsklubben, sier Egeberg Krog.
– Vi er dessuten utgiver av «Gårds- og slektshistorien for Øymark», vi har stått bak nyttingen

av «Gårds- og slektshistorien for Rødenes» og «Rødenes Prestegjelds Kaldsbok 1885». I 2014 utga vi jubileumsboka «Marker kommune 50 år: Marker 1964–2014. Ei bygd i utvikling».

Meld deg inn

«Vi må kjenne historien for å velge riktig vei inn i fremtiden». Et kjent uttrykk som har mye sannhet i seg. Et historielag gjør mye for å gjøre lokalhistorien tilgjengelig. Derfor er det ønskelig at alle historieinteresserte – unge som gamle – dyrker sin interesse i fellesskap. Interessert? Marker Historielag er på nett, både med egen hjemmeside (marker-historielag.no) og på Facebook

Stor interesse for Fjella

Arrangør Reni Braarud takket Svein Syversen for hans inspirerende foredrag om Fjella. Foto: Øyvind Ottersen.

Svein Syversen trakk fullt hus på Ørje Brug da han nylig holdt foredrag om Fjella og arbeidet har han hatt med sine to store praktbøker.

Svein Syversen er velkjent i vårt distrikt. Han er fra Mysen, tidligere meget habil orienteringsløper for Flagg-treff og ihuga friluftsmann og naturverner. Han har blant annet bodd i Aremark og Halden, men er nå tilbake på Mysen. I sin yrkeskarriere har han vært rådmann, miljøvernkonsulent og innehatt mange byråkratstillinger.

Men det er som naturmen-

neske vi kjenner ham best. Hans kunnskaper, kombinert med kjærligheten til naturen, har resultert i to flotte bøker om Fjella. Fra Trømborg, via Marker, Rakkestad, Aremark og ned til Halden. Herfra har Syversen skrevet om nedlagte plasser, spennende mennesker og flott natur og vegetasjon.

Det var smakebiter av dette han presenterte for et stort og lydhørt publikum på bruget. Nok en interessant kulturkveld arrangert av Kanal-museet og Fotohistorisk Forening i Marker.

Det skjer i Marker

9. MARS TIL 13. APRIL

MARS

MANDAG 9.

Marker Speider arrangerer **karneval** i rådhuset kl. 17.30.

Forfatterkveld med Edvard Hoem

på Marker bibliotek kl. 19. Hoem vil kåsere om sin nyeste bok «Slåttekar i himmelen».

ONSDAG 11.

Årsmøte i Ørje Idrettslag kl. 19. Sted: Marker Idrettspark.

TORS DAG 12.

Tjukkasgjengen samles til en hyggelig spasertur i valgfritt tempo. Start fra Frivilligsentralen i rådhuset kl. 18.

FREDAG 13.

Fredagsklubben på Ungdommens Kulturhus har åpent kl. 19 til kl. 23.

LØRDAG 14.

Byttemarked i gymsalen på Marker skole kl. 11-14. Møt opp med klær og annet du ikke lenger har bruk for, men som andre kan få glede av.

SØNDAG 15.

Håndball i Markerhallen. Ørje IL jenter 18 år møter Gresvik/Lervik kl. 11.

Gospelkonsert med søstrene Ingvild Fredbo Labråten og Kristin Fredbo Gramstad, med band, i Øymark misjonshus kl. 18.

MANDAG 16.

Seniordans i Marker rådhus kl. 17.

ONSDAG 18.

Frode Moltemyr kommer til Marker bo- og service kl. 16. Han vil synge kjente og kjære sanger.

TORS DAG 19.

Tjukkasgjengen samles til en hyggelig spasertur i valgfritt tempo. Start fra Frivilligsentralen i rådhuset kl. 18.

FREDAG 20.

Fredagsklubben på Ungdommens Kulturhus har åpent kl. 19 til kl. 23.

MANDAG 23.

Innflyttermøte i Marker rådhus kl. 18.

Vårkonsert i Marker rådhus kl. 18.

Medvirkende Slusebrass, MarkCanto og Barnekoret.

ONSDAG 25.

Moteoppvisning og salg av klær på Marker bo- og service kl. 16. Det blir også åresalg og kveldsmat fra Frivilligdamene.

Bygdekino i Marker rådhus. Kl. 18 vises «Eventyret om Askepott» og kl. 20 vises «Kingsman: The Secret Service».

TORS DAG 26.

Tjukkasgjengen samles til en hyggelig spasertur i valgfritt tempo. Start fra Frivilligsentralen i rådhuset kl. 18.

FREDAG 27.

Fredagsklubben på Ungdommens Kulturhus har åpent kl. 19 til kl. 23.

SØNDAG 29.

Palmesøndag.

APRIL

TORS DAG 2. Skjærtorsdag

FREDAG 3. Langfredag

LØRDAG 4. Påskeaften

SØNDAG 5. Første påskedag

MANDAG 6. Annen påskedag

Grenseland Cup, knøttetturnering i fotball, arrangeres i Marker Idrettspark.

Jaktfeltskyting fra Søgård skole i Øymark fra kl. 10. Arrangør: Øymark Skytterlag.

TORS DAG 9.

Trilletur med start fra P-plassen ved rådhuset kl. 11. Arrangør er Den Norske Turistforening. Turen er beregnet å ta to-tre timer.

Tjukkasgjengen samles til en hyggelig spasertur i valgfritt tempo. Start fra Frivilligsentralen i rådhuset kl. 18.

Klassisk konsert i Marker rådhus kl. 18.30. Den amerikanske lyriske sopranen Eileen Engebretsen (bosatt i Ørje) og mesterpianisten Sonja Radojkovic fra Beograd serverer romantisk og klassisk musikk for våren. Her blir det blant annet Beethoven, Mendelssohn, Puccini, Dvorak og Halfdan Kierulf.

FREDAG 10.

Fredagsklubben på Ungdommens Kulturhus har åpent kl. 19 til kl. 23.

LØRDAG 11.

Slåbrock-festivalen arrangeres for 15. gang. Det skjer i Øymark misjonshus fra kl. 20. Blant artistene finner vi Humming People og Hans Petter Hammersmark. Rusfritt arrangement åpent for alle aldersgrupper.

Ung helaften i «glasshuset» på Ørje Brug kl. 17-24. Samling for ungdom fra 9. trinn. Arrangementet er et samarbeid mellom Marker Sparebank, MOT i Marker, Bolyst og Slåbrock.

MANDAG 13.

Seniordans i Marker rådhus kl. 17.

KIRKENE

Informasjon om arrangementer i våre lokale kirker – se nettsiden www.kirken.no

Faste aktiviteter i Marker

Seniordata på Frivilligsentralen annenhver onsdag (oddetallsuger) kl. 13-15.

Leksehjelp for flyktninger hver onsdag (unntatt i ferier) kl. 17 på Frivilligsentralen i Rådhuset.

Romantisk og klassisk musikk for våren

Torsdag 9. april kl. 18.30 i Marker rådhus
Søndag 12. april kl. 19 i Eidsberg kirke

Den lyriske sopranen **Eileen Engebretsen** fra USA og mesterpianist **Sonja Radojkovic** fra Serbia sørger for en forfriskende start på våren. De vil fremføre favoritter av blant andre Beethoven og Mendelssohn, operaperler fra Puccini og Dvorak, velkjente sanger fra musikalene og ikke minst sanger av Halfdan Kjerulf.

Billettsalg ved inngang: Kr 200 for voksne. Kr 50 for barn (10-18 år)
Gratis under 10 år

BARNEVERN
VAKTEN
FOR INDRE ØSTFOLD

- for barn i akutsituasjoner

Telefon: 91 38 92 93

Åpningstid:

Hverdager kl. 16-08.

Helger og høytider:

Hele døgnet

Vi trenger flere fosterhjem!

Ønsker du å bli fosterforelder?
Vi informerer gjerne om hva som skal til for å ta imot et fosterbarn.

Ta kontakt med stiftelsen fyrlykta
Roar Vestad - Telefon 971 22 287
roar.vestad@fyrlykta.no - www.fyrlykta.no

FYRLYKTA

Besøksadresse: Storgt 60, 1870 Ørje
 Postadresse: Postboks 114, 1871 Ørje
 Sentralbord: 69 81 05 00
 Epost: post@marker.kommune.no

www.marker.kommune.no

Frivilligsentralen, tlf. 454 03 762
 E-post: frivillig@marker.kommune.no

Åpningstider

RÅDHUSET

Mandag til fredag 7.30-15.30
 Sentralbordet er åpent 8-15

BIBLIOTEKET

Selvbetjent. Åpent alle dager fra kl. 06 til 22.

Kommunale møter

Oppvekst- og omsorgsutvalget: 17. mars kl. 18.30.

Plan- og miljøutvalget: 17. mars kl. 18.30.

Formannskapet: 19. mars kl. 18.30.

Kommunestyret: 24. mars kl. 18.

Oppvekst- og omsorgsutvalget: 14. april kl. 18.30

Plan- og miljøutvalget: 14. april: kl. 18.30.

Formannskapet: 16. april kl. 18.30.

Kommunestyret: 21. april kl. 18.

Ledige stillinger

Ved Marker bo- og servicesenter er det for tiden ledige helgestillinger for helsefagarbeidere og sykepleiere. Søknadsfrist snarest.

Sommervikarer i omsorg - Marker bo- og servicesenter.

Vi trenger glade, dyktige medarbeidere på Marker skole 2015/2016. Fra 1. august er det ledig 100 prosent fast stilling som **assisterende rektor/avdelingsleder ved ungdomstrinnet**. Det er også ledig et antall **lærerstillinger** ved skolen, **vikariater** og muligheter for faste stillinger. Ønsker du mer informasjon? Ta gjerne kontakt med rektor Mona Søbyskogen, tlf. 911 69 828.

Se kommunens hjemmeside
 www.marker.kommune.no

Samvirkelaget bruktbutikk

Åpningstider: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11-16.
 Lørdag kl. 11-14.

Ordførerens time på biblioteket

Tirsdag 10. mars kl. 17.30-19.

SFO

Vi minner om søknadsfristen **31. mars** for plass i SFO for skoleåret 2015/2016. Vennligst benytt elektronisk søknadsskjema som finnes på kommunens hjemmeside.

Vil noen være «besteforeldre»?

Er det noen der ute som kan tenke seg å være «besteforeldre» til barn i kommunen? Barn som ikke har egne besteforeldre i nærheten, eller ikke har noen. Det hadde vært hyggelig om noen kan ta på seg en slik oppgave.

Ta kontakt med helsestasjonen i Marker kommune.

Marker bo- og service

To trivselstiltak på Marker bo- og servicesenter i mars: 18. mars kommer Frode Moltemyr kl. 16. Han synger kjente og kjære sanger.

25. mars er det moteoppvisning og salg av klær fra kl. 16. Det blir også åresalg og kveldsmat fra Frivilligdamene.

Kommunale kulturmidler

Søknadsfrist 15. april. Mer info på kommunens hjemmeside.

Språkgruppe

Norsk for fremmedspråklige. Velkommen til informasjonsmøte på Marker bibliotek torsdag 19. mars kl. 13.

Kontaktperson: Hilde Diesen
 Epost: diesenhilde@gmail.com
 Mobil: 908 54 190

Selvbetjent bibliotek

Marker bibliotek er blitt selvbetjent. Det betyr at du kan låne bøker og alt annet biblioteket tilbyr fra kl. 06 til kl. 22. Alt du trenger er et nasjonalt lånekort og en PIN-kode.

Marker Folkebad

Marker Folkebad har åpent for kvinner på tirsdager og menn på torsdager.

Foto: Jarle Vines

Edvard Hoem til biblioteket

«Slättekar i himmelen», foredrag med forfatter Edvard Hoem mandag 9. mars kl. 19.

Kontorfellesskap

Sitter du i dag alene eller i et lite miljø og har ønske om noen flere rundt deg? Kanskje er du pendler med hjemmekontor en gang i blant?

Vi tror at det er en styrke i være noen flere sammen og ser derfor på muligheten for å etablere et lite kontormiljø med 6-8 kontorplasser.

Er du interessert, så ta kontakt med Vidar Østenby: vidar.ostenby@marker.kommune.no så fort som mulig.

Kommunereformen i Marker

I Marker står vi nå overfor viktige vurderinger og diskusjoner med tanke på hva som vil være den beste løsningen for vårt lokalsamfunn når vi ser noen tiår framover.

Bør vi bestå som egen kommune, eller bør vi jobbe for å slå oss sammen med en eller flere av våre nabokommuner? Hvis ja; hvilke?

Arbeidet med disse spørsmålene er i gang i Marker. Kommunestyret har satt ned ei arbeidsgruppe med representanter fra de politiske partiene. I tillegg er de administrative lederne aktive i prosessen.

Så langt har det ikke vært så mye informasjon ut til våre innbyggere. Årsaken er at vi nå jobber mye internt med å se på situasjonen hos oss selv og de tjenestene vi skal yte overfor våre innbyggere. Hva er vi gode på, og hvor tenker vi at vi med fordel

bør være en større kommune for å kunne yte bedre tjenester?

Vi vil komme tilbake med mer informasjon rundt arbeidet med kommunereformen og vi ønsker også etter hvert å invitere til folkemøte.

For mer informasjon: www.marker.kommune.no

Arbeidsgruppen har satt av følgende møtetidspunkter framover (alle møtene er åpne og holdes på rådhuset):

- Fredag 13. mars kl. 8-10
- Torsdag 26. mars kl. 8-10
- Torsdag 09. april kl. 8-10
- Tirsdag 21. april kl. 8-10
- Torsdag 07. mai kl. 8-10
- Torsdag 28. mai kl. 8-10
- Tirsdag 16. juni kl. 8-10

SISTE

Avisa Grenseland
Storgata 5, 1870 Ørje

TELEFON 468 24 777

Gjensidige

Marker

Bygdas eget forsikringselskap

BESØKSADRESSE STORGATA 55, ØRJE. TLF. 6981 0180

Denne ivrige gjengen var på bueskyting i gymsalen på Marker skole da AG nylig stakk innom. Fra venstre trener Jon Ivar Nesset, Birk Johan Neset, Odin André Neset, Erik Olsson, Anne Engebretsen Mæhle, Julia Emsell Olsson, Jennifer Emsell Olsson og Jens Petter Kasbo Fog.

Bueskyting er morsomt!

Har du lyst til å være litt Robin Hood? Eller kanskje indianer? Bueskyttergruppa i Ørje IL tilbyr en aktivitet som passer både for den lekne og for den som vil bli best.

ØVVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Jon Ivar Nesset er med på Norges juniorlandslag. Han har gjeve medaljer og kan vise til sterke resultater i inn- og utland. Han satser seriøst på bueskyting. Men han vil også ha med folk som ikke har like store ambisjoner.

– Det er viktig å ha et stort bueskyttermiljø i Ørje, sier han.

Morsomt og spennende

– Vi har et opplegg som skal gjøre det mulig å satse slik jeg gjør. Men vi ønsker også at mange andre skal bli med. Bueskyting er spennende, og aktiviteten passer for folk i alle aldre, sier Nesset. I tillegg til egen satsing er han trener i klubben. To ganger i uka holder de på. I gymsalen på skolen vinterstid og i Marker Idrettspark fra påske og hele sommerhalvåret.

– Det er bare å komme. Utstyr kan dere låne for å se om dette er noe dere vil gjøre mer av, sier Jon Ivar Nesset.

Blant dem som har valgt å teste ut sporten er en norsk-svensk familie fra Töcksfors.

– Vi bor i Västra Fågelvik og reiser over grensen til Ørje for å være med på dette. Jeg er sjåføør for mine døtre, som synes bueskyting er spennende, sier Erik Olsson.

Avisa Grenseland blir distribuert til alle husstander i Marker. Avisa Grenseland vil også være tilgjengelig i de lokale dagligvareforretningene, Statoil, Mosbæk, Marker Sparebank, Bakergaarden,

Solstrand Terrasse og Gensen Kro & Vertshus. Avisa vil også bli å finne på utvalgte møteplasser i Töcksfors, Rømskog, Aremark, Eidsberg, Rakkestad og Halden.

Telefon: 468 24 777

Epost:

oyvind.ottersen@grenselandmedia.no